

Asia: VN/3049/2021

Lausuntopyyntö opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

1) Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin tuottamiin hyötyihin ja rekisterin käyttötarkoituksiin. Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden? (Ks. raportin luku 6, osin myös luku 7).

Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry:n mielestä opettajarekisterin tärkein tehtävä on varmistaa, että opettajan tehtäviin palkataan kelpoisuusehdot täyttävät opettajat. Rekisterin avulla voidaan luoda painetta siihen, että lapsia ja nuoria opettamaan palkataan pätevät opettajat. Opettajarekisteri helpottaa rekrytointia.

Opettajarekisterin avulla voidaan vaikuttaa siihen, että opettajia koulutetaan sopiva määrä ja sopiviin tehtäviin.

2) Opettajarekisteriin liittyvät haasteet: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisteriin liittyviin haasteisiin. Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvä haasteet huomioitu selvityksessä onnistuneesti? (Ks. osin luvut 6, 8 ja 9)

Opettajarekisterin haasteita on huomioitu selvityksessä kattavasti. HYOL ry:n mielestä opettajarekisteri ei saa tuottaa opettajille säännöllistä lisätyötä eivätkä siinä kerätyt tiedot saa johtaa opettajien ranking-järjestelmän muodostumiseen.

3) Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaihteellinen eteneminen: Pyydämme kommentteja raportissa esitettyihin opettajarekisterin kohderyhmiin ja vaihteelliseen etenemiseen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista? (Ks. luku 7)

Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry:n mielestä opettajarekisterin tulee kattaa ainakin perusopetus ja toinen aste. HYOL ry ei ota kantaa opettajarekisterin ulottamiseen varhaiskasvatukseen ja korkeakoulutukseen.

4) Opettajarekisterin sisällöt: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin sisältöihin. Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa? (Ks. luku 7.3)

Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry:n mielestä ei ole tarpeellista, että opettajarekisteriä varten kerätään kovin yksityiskohtaisia tietoja. Riittää, että rekisteriä varten kerätään nimi, tunnistautumistieto (hetu) ja lain edellyttämän kelpoisuuden osoittavat tutkinnot. HYOL ry on huolissaan siitä, että yksityiskohtaisten tietojen kerääminen voi johtaa opettajien ranking-järjestelmän muodostumiseen.

5) Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset: Pyydämme kommentteja opettajarekisteriin liittyviin tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään? (Ks. erityisesti luku 9.5; osin myös muut luvun 9 alaluvut)

Selvityksessä on rajattu tiedonsaantioikeudet tarkoituksenmukaisella tavalla. Tietosuojakysymykset on otettu huomioon riittävällä tavalla.

6) Opettajarekisterin kustannukset: Pyydämme kommentteja rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviin kustannuksiin. Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua? (Ks. pääasiassa luku 8.1)

Selvityksessä on kuvattu rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviä kustannuksia. HYOL huomauttaa, että opettajarekisterin luominen ja ylläpito eivät saa tuottaa opettajille säännöllistä lisätyötä.

7) Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle: Pyydämme kommentteja vaihtoehtoista rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle. Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetylle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi? (Ks. pääasiassa luku 8.3, myös 3.4)

Selvityksessä on huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle.

8) Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen

Ei lisäkommentteja.

9) Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?

Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla [Virta-tietovarannosta saatavat tiedot ovat HYOL ry:n mielestä opettajarekisterin kannalta olennaisia tietoja. Muiden tietojen keräämistä tulee tarkoin harkita.]

Ruhanen Kirsi
Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry